

Morsø Kommune

Revurdering af MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget på

Nørre Dråbyvej 5
7900 Nykøbing M

17. juni 2015

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad	3
2	Baggrund for revurdering	4
3	Afgørelse	6
4	Vilkår.....	7
	4.1. Generelle vilkår	7
	4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT.....	7
	4.3. Husdyrbrugets anlæg.....	10
	4.4. Husdyrbrugets arealer	12
5	Husdyrbrugets anvendelse af BAT.....	13
	5.1. BAT-niveau	13
	5.2. Management og egenkontrol	14
	5.3. Foder	15
6	Husdyrbrugets anlæg.....	17
	6.1. Indretning og drift.....	17
	6.2. Gener fra anlægget.....	17
	6.3. Affald	18
	6.4. Ammoniak fra anlægget.....	18
7	Offentliggørelse	20
8	Klagevejledning	21

1 Registreringsblad

Titel: Revurdering af miljøgodkendelse af husdyr-
bruget på Nørre Dråbyvej 5, Nykøbing M

Dato for ikrafttrædelse: 17. juni 2015

CVR-nummer: 21331244

CHR-nummer: 39177

Ejendomsnummer: 7730069301

Ansøger: Jesper Clausen
Skærbækvej 7
7900 Nykøbing M
Tlf.nr.: 97752090
Mobil: 20493848
E-mail: lisbjerggaard7@hotmail.com

Konsulent: Dion G. Nørgaard, LandboThy
Silstrupparken 2
7700 Thisted
Tlf.nr.: 96185738
E-mail: dgn@landbothy.dk

Tilsynsmyndighed: Morsø Kommune

Ansøgningskema: 76766

Version: 2

2 Baggrund for revurdering

Revurderingen af ejendommens miljøgodkendelse er foretaget i henhold til § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹.

Ifølge § 40 skal Kommunalbestyrelsen foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt, og om nødvendigt ajourføre godkendelsen i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer Kommunalbestyrelsen afgørelse om, enten at vilkårene skal ændres, eller at revurderingen ikke medfører ændringer i virksomhedens godkendelse.

Hovedformålet med revurderingen er, at sikre, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT – skal være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse (jf. husdyrgodkendelseslovens² § 40 stk. 2).

Af vejledningen fremgår endvidere, at pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, ikke gælder for revurderingsafgørelser, idet der er tale om eksisterende husdyrbrug, der fortsætter uændret. Tilsvarende fremgår, at der som udgangspunkt ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse, idet det fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at denne alene skal anvendes ved tilladelser og godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16, altså ved etableringer, ændringer eller udvidelser, hvorimod revurdering vedrører eksisterende husdyrbrug, hvor der ikke sker nogen forandring.

I klagenævnsafgørelse NMK-135-00013 fremgår det, at der ikke er hjemmel til at de i bilag 3 og 4 fastsatte beskyttelsesniveauer skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak, fremgår det dog af bekendtgørelsen, at uanset niveauet for BAT, vil bekendtgørelsens totaldepositionskrav skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag. Hvis der er kategori 1- eller 2-naturområder, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak i tabel 3 i bekendtgørelsens bilag 3 overskrides, skal revurderingsafgørelsen derfor indeholde en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Ejendommen Nørre Dråbyvej 5, 7900 Nykøbing M blev miljøgodkendt den 8. september 2004 til en årsproduktion på 540.000 slagtekyllinger og 1.100 slagtesvin (35-95 kg). Produktionen svarede i 2004 til 249 DE.

¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1280 af 8. december 2014

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009

Revurderingen er foretaget ved en gennemgang af virksomheden og de ændringer, der er sket siden godkendelsen i 2004, samt en vurdering af forureningsforholdene og den teknologiske udvikling (BAT). Desuden er totaldepositionen af ammoniak vurderet.

Herudfra er den hidtidige regulering i miljøgodkendelsens vilkår vurderet, og det er vurderet, om disse bør ændres eller suppleres af nye vilkår. I det omfang der er foretaget ændringer i vilkårene eller der er opstillet nye vilkår, meddeles dette som påbud efter husdyrgodkendelseslovens § 39.

3 Afgørelse

Morsø Kommune meddeler den 17. juni 2015 revurdering af miljøgodkendelsen af husdyrbruget på Nørre Dråbyvej 5, 7900 Nykøbing M.

Revurderingen er foretaget efter § 40 i husdyrgodkendelsesloven³.

Morsø Kommune har vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, fortsat kan drives på stedet, da de fornødne hensynene til natur er opfyldt, og BAT-niveauet er overholdt.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40. Den næste regelmæssige revurdering skal foretages senest i 2025.

Den reviderede miljøgodkendelse er en sammenskrivning af den tidligere miljøgodkendelse fra 2004 samt nye vilkår, som er tilføjet i forbindelse med revurderingen.

Vilkårene og påbuddene skal efterleves fra den dato, hvor revurderingen af miljøgodkendelsen meddeles, medmindre der fremgår andet af vilkåret eller påbuddet. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af afsnit 8.

Malene Fogh
Miljømedarbejder
Natur og Miljø

Nykøbing Mors, den 17. juni 2015

³ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009

4 Vilkår

På baggrund af en gennemgang af den eksisterende miljøgodkendelse fra 2004 ajourfører og tilføjer Morsø Kommune en række vilkår i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse. Ligeledes vil ikke-relevante vilkår udgå. Alle øvrige vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2004 vil fortsat være gældende. Disse vilkår tillægges ikke ny retsbeskyttelse og kan ikke påklages. Vilkår, hvor der kun foretages sproglige eller redaktionelle ændringer, betragtes også som videreførte vilkår

Vilkår markeret med **N** er nye påbudte vilkår, vilkår markeret med **A** er ajourførte vilkår, mens vilkår markeret med **V** er videreført uden ændringer. Sidst i vilkåret er angivet et eventuelt vilkårsnummer i parentes fra miljøgodkendelsen af 16. december 2004.

Der er mange vilkår i de enkelte vilkår, hvilket har betydet, at der ikke er nogen vilkår der udgår. Vilkåret er i stedet blevet ajourført og den ikke-relevante tekst er fjernet.

Morsø Kommune påbyder nedenstående vilkårsændringer (markeret med **N**):

4.1. Generelle vilkår

- 1) **V** Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for godkendelsen og som anført i godkendelses beskrivelse af landbruget. Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal meddeles Morsø Kommune (1).

4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

BAT-niveau

- 2) **A** Der skal årligt udarbejdes Grønt Regnskab for bedriften svarende til programmet "Grønt Regnskab" udgivet af Landbrugets Rådgivningscenter, Skejby, 2001. Der skal anvendes den seneste reviderende udgave.

Hvis ejeren ønsker at bruge et andet program end "Grønt Regnskab" fra Landbrugets Rådgivningscentre, skal Morsø Kommune godkende det alternative program.

Derudover skal ejer forholde sig til udvaskningen af kvælstof af fosfor til Limfjorden, samt arbejde for en reduktion af fosfor og kvælstofudvaskningen. Det grønne regnskab skal suppleres med dokumentation for, at vilkår 26 overholdes. Tiltag skal dokumenteres i det grønne regnskab.

Det grønne regnskab skal fremvises til Morsø Kommune ved tilsyn (12).

- 3) **N** Varmeveksleren skal vedligeholdes i overensstemmelse med fabrikan- tens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget sammen med dokumentation for udført vedligeholdelse.

- 4) **N** Varmeveksleren skal minimum kører 5712 timer om året. Dette skal kunne dokumenteres ved registreringer fra datalogger eller lignende.
- 5) **N** Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt varmeveksleren er ude af drift i en periode på mere end 8 dage.
- 6) **N** Såfremt varmeveksleren ikke optages på teknologilisten inden den 1. januar 2018 skal BAT-niveauet for ammoniakemission på 9.452 kg N pr. år opnås ved direkte udkørsel af minimum 34 % dybstrøelse.

Management og egenkontrol

- 7) **N** Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.
- 8) **N** Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
 - Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
 - Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
 - Drift af vekselvarme jf. vilkår 4
 - Foder jf. vilkår 10-12 og 15-18

Foder

- 9) **N** Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af slagtekyllingealder.

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,2
32	6,1
35	6,0
40	5,9
45	5,9

- 10) **N** Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder til slagtekyllingerne på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises tilsynsmyndighedens forlangende.
- 11) **N** Dokumentation for aktuel produktion af slagtekyllinger skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold pr. år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
- 12) **N** Der skal som minimum være én blandeopskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.

Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedesammensætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnittet, eller ved analyse af egen hvede.

Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.

Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeopskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.

- 13) **N** Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 2.453 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin pr. år beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv/kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	1.100
Indgangsvægt, kg	31
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. tilvækst	2,85
Gram råprotein pr. FEsv	147,2
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,23

- 14) **N** Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin må maksimalt være 684 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin skal beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	1.100
Indgangsvægt, kg	31
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. tilvækst	2,85

Gram fosfor pr. FEsv	4,8
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,62

- 15) **N** Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal producerede dyr
 - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - Foderforbrug pr. kg tilvækst
 - Det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEsv i foderblandingen
- 16) **N** N og P ab dyr skal beregnes for slagtesvinene. På baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger skal N og P ab dyr beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Perioden skal svare til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Første periode skal derfor ligge inden for intervallet 15. september 2015 til 15. februar i 2017.
- 17) **N** Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 18) **N** Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3. Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 19) **A** Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold med en sammensætning og placering som anført i nedenstående tabel (2):

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Stald Vest	Dybstrøelse	Slagtekyllinger (42 dage)	270.000	130,43
2	Stald Øst	Dybstrøelse	Slagtekyllinger (42 dage)	270.000	130,43
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	Slagtesvin (31-107 kg)	1.100	28,43
I alt					289,29

Lugt

- 20) **A** Lugtemissionen fra husdyrproduktionen må ikke overstige 27.105 LE eller 89.315 OU. Lugtemissionen fra staldene må i øvrigt ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.

Hvis Morsø Kommune vurderer, at der forekommer væsentlige lugtgener fra staldende, skal virksomheden lade foretage en lugtmåling, målt ved afkastene på ejendommen, samt en spredningsberegning efter OML-modellen. Målelaboratoriet og analysen skal godkendes af Morsø Kommune. Hvis lugtmålingen viser, at den tilladte lugtmission fra staldene er overskredet, skal ejeren efterfølgende foretage lugtbegrænsende tiltag. Der kan kun kræves én lugtmåling om året.

Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt. Der må ikke findes unødvendige våde områder og fast gødning på gulv og spalter.

Ventilationssystemet skal rengøres og justeres mindst 1 gang årligt (3).

Støj

- 21) **A** Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser.

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt.

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet (4).

Affald

- 22) **A** Farligt affald, herunder olie- og kemikalieaffald, samt medicinrester, kanyler m.m. skal opbevares, så der ikke opstår risiko for forurening. Opbevaring skal ske på befæstet og overdækket areal

Kanyler og medicinrester skal bortskaffes gennem kommunes modtageordning (7).

Skadedyr

- 23) **V** Der skal ved flueplage på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Rovfluer er omfattet af bestemmelserne.

Ved tilhold af rotter skal der foretages effektiv rottebekæmpelse, via den kommunale ordning for rottebekæmpelse (8).

Spildevand

- 24) **V** Vask af maskiner m.m. skal foregå på plads med afløb til gyllebeholder. Marksprøjte skal renses i marken eller på plads med afløb til gyllebeholder (10).

4.4. Husdyrbrugets arealer

Husdyrgødning

- 25) **A** Har virksomheden ikke tilstrækkeligt areal til opfyldelse af harmonibestemmelsen, skal der foreligge skriftlige forpagtningsaftaler eller andre skriftlige aftaler om udbringning af husdyrgødning uden for ejendommen.

Der skal føres logbog over udbringning af kyllingemøg på ejede og forpagtede arealer. Logbogen skal indeholde oplysninger om sted og tidspunkt for udbringnings start og slut. I forbindelse med klager kan Morsø Kommune og ansøger dermed få dokumentation for, hvornår udspreddning har fundet sted (5).

Nitrat til grundvand

- 26) **V** På de udspreddingsarealer, der ligger i et nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område), må nitratudvaskningen til det nydannede grundvand ikke overstige 40 mg/l. Nitratudvaskningen fra ejendommens øvrige arealer må generelt ikke overstige 50 mg/l til det nydannede grundvand. Dette skal kunne dokumenteres i virksomhedens grønne regnskab ved en modelberegning, Simmelsgård III B, Daisy eller tilsvarende (6).

5 Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Det væsentligste formål med revurderingerne er, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at der særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening. Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal derfor være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT. Der skal også tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til landbrugssektorens økonomiske muligheder.

5.1. BAT-niveau

Der sker ingen ændring af de eksisterende anlæg i forbindelse med revurderingen. Der er ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden eller indførelse af BAT-teknologi.

Morsø Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 10.096 kg N/år ud fra Miljøstyrelsens vejledninger. Se nedenstående skema.

Stald	Antal dyr	Dyretype	Gulvtype	Kg NH ₃ -N/dyr	Kg NH ₃ -N/stald
1	270.000	Slagtekyllinger (42 dage)	Dybstrøelse	*17,78	4.801
2	270.000	Slagtekyllinger (42 dage)	Dybstrøelse	*17,78	4.801
3	1.100	Slagtesvin (31-107 kg)	Fuldspaltegulv	0,45	495
Ammoniakemission					10.096
I/T ansøgningen Scenarie 1					9.452
I/T ansøgningen Scenarie 2					10.094

* 42 dage = $20,6 - 15,9 = 4,7/5 = 0,94 * 2 = 1,88 + 15,9 = 17,78$ pr. 1000 producerede slagtekyllinger

Ansøger har foretaget nye BAT-tiltag på ejendommen i forhold til ammoniakemission ved at installere en varmeveksler fra Rokkedahl Energi ApS.

Varmeveksler systemet er endnu ikke optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Teknologien er ved at blive VERA godkendt. De foreløbige testresultater viser at ammoniakfordampningen kan reduceres med mellem 33- 49 % fra stalden ved anvendelse af varmeveksler. Teknologien varmeveksler er pt. under test med henblik på at komme på teknologilisten. Teknologien er Hollandsk men forhandles i Danmark af Rokkedal Energi, som også har igangsat de før nævnte test. I Holland er varmeveksleren godkendt som teknologi. I ansøgningen tages der udgangspunkt i en ammoniakreduktionseffekt på 33 %, det vil sige den lave ende af den effekt som foreløbige testresultater viser. Effekten nedjusteres til 26,4 %, da varmeveksleren kun anvendes i 28 dage pr. hold.

Varmevekslerens ammoniakreduktions effekt ligger i, at gødningen er mere tør i en stald med varmeveksler end i en stald uden, idet den luft der tages ind i stalden er varm. I slagtekyllingestalde frigives ammoniakken fra strøelsen. En tør strøelse kan binde mere ammoniak end en våd strøelse. Varmeveksler systemet medvirker til at holde strøelsen tør og giver samtidig et bedre staldklima.

Der er behov for at varmeveksleren kører hele året, da de små kyllinger ved ind-sættelse har et varmebehov på 35 grader og senere kræver en temperatur på mindst 21 grader både dag og nat. Hvis der i sommerperioden i dagtimerne ikke er behov for at varmeveksleren kører, grundet stor udetemperatur, vil det være sammenfaldene med et øget ventilationsbehov. Det store luftskifte vil betyde, at gødningen forbliver tør. Varmeveksleren vil kører 28 dage pr. hold x 8,5 hold x 24 timer pr. døgn, hvilket giver 5712 timer om året.

Morsø Kommune har på baggrund af testresultaterne af varmevekslersystemet og fordi teknologien er ved at blive VERA godkendt vurderet, at teknologien kan anvendes som virkemiddel for ammoniakemissionen.

Hvis varmeveksleren ikke bliver optaget på teknologilisten vil BAT-niveauet blive overholdt ved at 34 % af dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes (scenarie 2). I dag tømmes staldene og alt dybstrøelse køres direkte til biogasanlæg.

Hvis varmeveksleren bliver optaget på teknologilisten, men med en lavere effekt end 26,4 %, vil BAT-niveauet være overholdt med en effekt på 9 % (scenarieberegning, skema 76963).

Det fremgår af ansøgningen at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 9.452 og 10.094 kg N/år for henholdsvis scenarie 1 og 2.

Idet ammoniakemissionsniveauet for det ansøgte projekt er lavere end det fastlagte BAT-niveau for både scenarie 1 og 2, vurderer Morsø Kommune at godkendelsen fortsat lever op til BAT.

Der stilles nye vilkårs som påbud, med baggrund i kravet om at BAT med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 nr. 4.

5.2. Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT

med hensyn til management: Træning og uddannelse af medarbejdere, samt registrering af vand-, energi- og foderforbrug.

På ejendommen bliver medarbejderne instrueret i bedriftens virke, og deltager i uddannelses- og træningsprogrammer, relevante kurser og ERFA-grupper.

Der registreres forbrug af vand, energi og foder. Ansøger sørger desuden for løbende reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar. Ejendommen holdes ryddet for affald, foder- og gødningsrester.

Inden indsætning af et nyt hold kyllinger eller grise bliver ventilations- og varmeanlæg rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres udfodringsanlægget og vandventilerne.

Der føres løbende kontrol med foderforbruget til kyllingerne og svinene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Morsø Kommune vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til management og egenkontrol, under forudsætning af at der føres driftsjournal i henhold til vilkår 8, der er ajourført i forhold til miljøgodkendelsen.

5.3. Foder

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Der bruges færdigblandet foder til slagtesvinene og der bruges fytase. Slagtekyllingerne får tilskudsfoder sammenblandet med hvede.

Morsø Kommune påbyder nye vilkår omkring den totale mængde N ab dyr pr. år for slagtesvin, med baggrund i kravet om BAT, med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 nr. 4.

Fosfor for slagtekyllinger

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter fodringsteknikker der mindsker husdyrgødningsindhold af fosfor.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger (tabel 3) om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, fastlægges BAT-niveau for fosfor for slagtekyllinger med en slagtealder på 42 dage til 18,04 kg P pr. DE ab lager (42 dage = $19,39 - 17,14 = 2,25/5 = 0,45 * 2 = 0,9 + 17,14 = 18,04$ kg P pr. DE). Det giver et BAT-emissionsniveau på 4.706 kg P. Det fremgår af ansøgningen at fosfor ab lager beregnes til 9.114 kg P.

Det har imidlertid vist sig, at slagtekyllinger aflejr mindre fosfor i kroppen end først antaget, hvilket har medført at normtallene fra 2011/2012 er ændret markant. BAT-bladet bygger på den forventning, at der ved en fodring med 5,8 g P pr kg foder vil være 5,61 kg P/1000 kyllinger i staldgødningen, hvilket var normen i

2010. Normtallet 2014/2015 for P ab lager ligger på 17,3 kg P (42 dage). et er således ikke muligt at leve op til BAT emissionsgrænsen for P.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 20/6 2012 (NMK-135-00006) fastlagt den praksis, at BAT standardvilkåret vedrørende slagtekyllinger fremover i stedet skal forstås på baggrund af det bagvedliggende teknologiblad vedrørende fosforindhold i slagtekyllingefoder fra 17/5 2011, således BAT standardvilkåret skal fastsættes i forhold til fosforindholdet i foderet. Det er således BAT, såfremt fosforindholdet i foderet ikke overstiger 6,2 gram fosfor pr. kg. foder, selvom fosfor ab dyr overstiger det maksimale niveau i henhold til de vejledende BAT-emissionsgrænseværdier.

Ifølge ansøgningsskemaet er normtallet på 5,4 g fosfor pr. kg foder og en indsendt foderplan viser at det gennemsnitlige fosforindhold er 5,0-5,2 g pr. kg foder. Krav til BAT og fosfor er dermed overholdt, da niveauet ligger under 6,2 g fosfor/kg foder.

Morsø Kommune påbyder nye vilkår omkring den totale mængde P i foderet samt til dokumentation, med baggrund i kravet om BAT, med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 nr. 4.

Fosfor for slagtesvin

Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, fastlægges BAT-niveau for fosfor for slagtesvin til 22,3 kg P pr. DE ab lager. Det giver et BAT-niveau for fosfor på 634 kg P ab lager (22,3 kg P pr. DE ab lager x 28,41 DE).

Emissionsgrænseværdien for fosfor det det aktuelle projekt må maksimalt være 634 kg P ab lager. Det aktuelle projekt ligger ifølge ansøgningen på 684 kg P/DE ab lager og dermed er BAT med hensyn til fosfor overholdt da Morsø Kommune vurderer at der er tale om en bagatelagtig overskridelse.

Morsø Kommune påbyder nye vilkår omkring den totale mængde P ab dyr pr. år, med baggrund i kravet om BAT, med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 nr. 4.

Det vurderes overordnet, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til fodring, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT på foderområdet.

6 Husdyrbrugets anlæg

6.1. Indretning og drift

Produktionens sammensætning samt placering af de enkelte dyretyper fremgår af nedenstående skema og bilag 1.

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Stald Vest	Dybstrøelse	Slagtekyllinger (42 dage)	270.000	130,43
2	Stald Øst	Dybstrøelse	Slagtekyllinger (42 dage)	270.000	130,43
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	Slagtesvin (31-107 kg)	1.100	28,43
I alt					289,29

Ifølge Skov- og Naturstyrelsen notat fra den 30. november 2004 "Afklaring af tvivlsspørgsmål angående den tilladte produktion på husdyrbrug" kan en godkendelse fra perioden 1998-2002 vedrørende standardslagtesvin opfattes som en godkendelse af slagtesvin op til 104 kg, da de ellers skulle have været angivet som tungsvin i godkendelsen. Morsø Kommune har derfor vurderet, at vægintervallet kan angives med standardinterval.

6.2. Gener fra anlægget

Produktionen på ejendommen er ikke øget, driften er ikke ændret og anlægget er ikke udbygget eller ændret siden Morsø Kommune godkendte husdyrbruget i 2004.

Med husdyrgodkendelsesloven fra 2007 blev der fastsat et nyt beskyttelsesniveau til beskyttelse af omkringboende mod væsentlig lugtgener. Morsø kommune har i forbindelse med revurderingen valgt at vurdere lugtgenerne ud fra dette beskyttelsesniveau. Beskyttelsesniveauet er imidlertid ikke gældende krav for det Nørre Dråbyvej 5, da det oprindeligt er godkendt efter miljøbeskyttelsesloven.

Husdyrgodkendelse.dk laver en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger. Nedenstående skema viser at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Område	Beregningsmodel	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	Ny	823,37	0,0	0,0	0,0	1)
Samlet bebyggelse	Ny	635,13	0,0	0,0	0,0	1)
Enkelt bolig	Ny	320,19	320,19	320,19	207,63	2)

1) Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

2) Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand

Vilkåret omkring lugt i den eksisterende godkendelse er ajourført ved at første del af vilkåret er ændret i forhold til nye normer, mens resten er videreført uændret. Morsø Kommune vurderer, at der tages tilstrækkelig hensyn til omkringboende når ejendommen overholder de nye beskyttelsesniveauer samt med videreførelse af de eksisterende vilkår.

Morsø Kommune vurderer, at der ikke vil være forøgede gener fra husdyrbruget i form af støv, støj, lys, lugt og transporter, da produktionen forsætter uændret.

Vilkåret omkring maksimalt støjniveau ajourføres, hvilket Morsø Kommune vurderer sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener. Derudover videreføres vilkåret omkring flue- og rottebekæmpelse, hvormed naboerne også i fremtiden sikres mod skadedyr.

6.3. Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med Morsø Kommunes regulativer.

Vilkår 7 i den eksisterende godkendelse ajourføres ved at en del af vilkåret videreføres, mens resten af vilkåret udgør, idet det er blevet omfattet af generelle regler på området.

6.4. Ammoniak fra anlægget

Der er som udgangspunkt ikke hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse. Dette skyldes, at det fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at denne alene skal anvendes ved tilladelser og godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16, altså ved etableringer, ændringer eller udvidelser, hvorimod revurdering vedrører eksisterende husdyrbrug, hvor der ikke sker nogen forandring.

Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak, fremgår det imidlertid af bekendtgørelsen, at uanset niveauet for BAT, vil totaldepositionskrav skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag. Hvis der er kategori 1- eller 2-naturområder, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak i tabel 3 i bekendtgørelsens bilag 3 overskrides, skal revurderingsafgørelsen derfor indeholde en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura2000-områder, jf. husdyrgodkendelseslovens § 7, ligger over 4 km sydøst for ejendommen. Det drejer sig om et overdrev. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberegning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget ikke overstiger det mest skærpede krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura2000-områder, jf. husdyrgodkendelseslovens § 7, ligger ca. 1.1 km nordøst for ejendommen. Det drejer sig om et overdrev. Der er foretaget en am-

moniakdepositionsberægning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget ikke overstiger det lovmæssige krav på 1,0 kg N ha/år.

Morsø Kommune vurderer samlet, at der ikke er grundlag for at stille krav til totaldepositionen, da der ikke er natur, omfattet af kategori 1 og 2, der modtager en totaldeposition, der overstiger afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

7 Offentliggørelse

Foroffentlighed

Revurderingen af husdyrbruget har været annonceret på Morsø Kommunes hjemmeside i perioden den 10. marts 2015 til 24. marts 2015. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med foroffentlighed.

Nabo-/partshøring

Da der ikke sker en forøget påvirkning på omgivelserne i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse fra 2004, er det Morsø Kommunes vurdering, at revurderingen vil være af underordnet betydning for naboerne.

Udkast til revurdering har derfor udelukkende været i partshøring hos ejer og konsulent i 2 uger. Vilårsændringerne er samtidig varslet som påbud.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Jesper Clausen, Skærbækvej 7, 7900 Nykøbing M
- Dion G. Nørgaard, Silstrupparken 2, 7700 Thisted

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 17. juni 2015.

8 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Ønsker du at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 15. juli 2015**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

Bilag 1 – Situationsplan

	MORSØ KOMMUNE Natur og Miljø Jernbanevej 7 7900 Nykøbing Mors		
	Sag: Situationsplan		Tegn.nr.:
Dato: 20-04-2015	Rev.:	Sagsbehandler: Malene Fogh	Mål: 1:1000